

Republik Maluku Selatan

H. E. Joko Widodo
President van de Republiek Indonesie
Istana Merdeka
Jakarta Pusat 10110
Indonesia

Inzake: aansprakelijkheidstelling Republiek Indonesië

Geachte President van de Republiek Indonesië,

Op 17 augustus 2019 heeft de President van de Regering in ballingschap van de Republiek der Zuid-Molukken (RMS) in naam van het Zuid-Molukse volk een tweetal Presidentsverordeningen bekend gemaakt.

1. De eerste Presidentsverordening betreft de uitvaardiging en bekendmaking van Presidentsverordeningen. (Staatsblad RMS 2019-1).
2. De tweede Presidentsverordening van 17 augustus 2019 betreft de eigendom van natuurlijke hulpbronnen en de aansprakelijkheidstelling van publieke en private actoren wegens inbreuk op de eigendom. (Staatsblad RMS 2019-2)
3. De derde Presidentsverordening van 27 december 2019 betreft de aansprakelijkheidsstelling van de Republiek Indonesië voor alle schade ten gevolge van de onwettige annexatie en bezetting van het territorium van de Republiek der Zuid-Molukken. (Staatsblad RMS 2019-3)

Bijgaand treft u voornoemde Presidentiele verordeningen aan. (appendix I tot en met III)

Met toepassing van de artikelen 1 tot en met 5 van de Presidentsverordening van 17 augustus 2019 (Staatsblad 2019-2) inzake de eigendom van natuurlijke hulpbronnen en de aansprakelijkheidstelling van publieke en private actoren wegens inbreuk op de eigendom in samenhang met de derde Presidentsverordening van 27 december 2019 stel ik - President van de Republiek der Zuid-Molukken- namens het volk van de Zuid-Molukken hierbij de Republiek Indonesië aansprakelijk voor de gevolgen van de onrechtmatige annexatie en bezetting van het territorium van de Republiek der Zuid-Molukken.

Toelichting aansprakelijkheidstelling

Annexatie en bezetting territorium RMS

Op 27 december 1949 heeft het Koninkrijk der Nederlanden de soevereiniteit over Indonesië met uitzondering van de Residentie Nieuw-Guinea overgedragen aan de Verenigde Staten van

Indonesië (RIS). De deelstaat Republiek Indonesië (Java, Sumatra) heeft vervolgens de overige deelstaten met geweld geliquideerd. De opheffing van de Verenigde Staten van Indonesië heeft plaats gevonden in strijd met de Ronde Tafel Akkoorden en de voorlopige constitutie van de Verenigde Staten van Indonesië.

De uitoefening van het recht op interne en externe zelfbeschikking - o.a. neergelegd in artikel 43 en artikel 289 lid 4 van de Voorlopige constitutie van de Verenigde Staten van Indonesië werd het Zuid-Molukse volk langs deze weg door de deelstaat Republiek Indonesië ontnomen.

In dit verband is het van belang vast te stellen, dat de Zuid-Molukkenraad op 11 maart 1947 heeft besloten toe te treden tot de deelstaat Oost-Indonesië onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat de deelstaat Oost-Indonesië de belangen van het gewest Zuid-Molukken naar behoren zou behartigen. Indien dit niet (meer) het geval zou zijn de Zuid-Molukken zich het recht voorbehield om uit te treden uit de deelstaat Oost-Indonesië teneinde haar recht op zelfbeschikking te kunnen verwezenlijken.

Als reactie op de liquidatie van de Verenigde Staten van Indonesië en het ontnemen van het recht op zelfbeschikking van het Zuid-Molukse volk door de deelstaat Republiek Indonesië is op 25 april 1950 in Ambon de Republiek der Zuid-Molukken uitgeroepen. Op 2 mei 1950 is de voorlopig grondwet van de Republiek der Zuid-Molukken in werking getreden.

Eerst op 17 augustus 1950 is - na de liquidatie van de Verenigde Staten van Indonesië (RIS) - de huidige Indonesische eenheidsstaat (NKRI) gevormd.

De Republiek der Zuid-Molukken is dan ook eerder ontstaan dan de huidige Republiek Indonesië.

Bij besluit d.d. 4 juli 1950 heeft ir. Soekarno - de toenmalige president van de Verenigde Staten van Indonesië - de staat van oorlog en beleg afgekondigd over het grondgebied van de Republiek der Zuid-Molukken.

Vervolgens is tussen de Republiek Indonesië en de Republiek der Zuid-Molukken een militair conflict ontstaan.

Na jarenlang verzet van de militaire troepen (APRMS) en burgers van de Republiek der Zuid-Molukken heeft de Republiek Indonesië het grootste gedeelte van het territorium van de Republiek der Zuid-Molukken geannexeerd en bezet. De toenmalige president mr. dr. Chr. Soumokil heeft met zijn troepen nog jarenlang op het eiland Ceram het verzet tegen de Indonesische agressor voortgezet.

Op 2 december 1963 is mr. dr. Chr. Soumokil in de binnenlanden van Ceram gearresteerd door de Indonesische bezetter. Sindsdien heeft de Republiek Indonesië de onrechtmatige annexatie en militaire bezetting van het territorium van de Republiek der Zuid-Molukken tot op de dag van vandaag geconsolideerd.

Op 25 april 1964 heeft een buitengewoon militair tribunaal van de Republiek Indonesië de president van de Republiek der Zuid-Molukken ter dood veroordeeld. Tegen dit vonnis was het instellen van hoger beroep niet mogelijk. Op 12 april 1966 is de president van de Republiek der Zuid-Molukken op het Indonesische eiland Obi geëxecuteerd door een vuurpeloton. Tot op heden heeft de Republiek Indonesië de locatie van het graf van mr. dr. Chr. Soumokil geweigerd bekend te maken. De Republiek Indonesië maakt zich op deze wijze schuldig aan ernstige schending van de mensenrechten inzake het graf en de stoffelijke resten van Mr. Dr. Chr. Soumokil, de tweede president van de Republiek der Zuid-Molukken.

In april 1966 is na de executie van mr. dr. Chr. Soumokil door overgebleven leden van de RMS-regering - waaronder de vroegere minister van defensie ir. J.A. Manusama - een regering in ballingschap van de Republiek der Zuid-Molukken gevormd in Nederland.

Deze regering heeft het wettig gezag over het grondgebied van de Republiek der Zuid-Molukken dat door de Republiek Indonesië is bezet.

Uit het voorgaande volgt dat volkenrechtelijk de staatkundige entiteit de Republiek der Zuid-Molukken op 25 april 1950 tot stand is gekomen. Het ontstaan en voortbestaan van de Republiek der Zuid-Molukken als staatkundige entiteit is in de jurisprudentie en in de literatuur herhaalde keren bevestigd. Wij verwijzen hierbij naar de inhoud en conclusies van de legal opinions van respectievelijk prof.dr. E. de Brabandere van de Universiteit van Leiden (2011) en dr. N. Higgins verbonden aan de Universiteit van Dublin (2011).

Hierbij dient te worden opgemerkt, dat zowel prof.dr E..de Brabandere als dr.N.Higgins de toenmalige regering- en de huidige regering in ballingschap van de RMS als rechtsopvolgers van de RMS-regering van 1950- als de legitieme vertegenwoordigers van de RMS beschouwen. Juist mede de aanwezigheid van de Regering in ballingschap van de RMS is het voortbestaan van de RMS als Staat tot op heden gewaarborgd.

Deze Staat is vervolgens door de op 17 augustus 1950 gevormde Republiek Indonesië in strijd met het internationaal recht geannexeerd en bezet. In artikel 2(4) van het VN-Handvest (waarbij de Republiek Indonesië als rechtsopvolger van de RIS partij is), is namelijk het principieel verbod tot gebruik van geweld in de internationale betrekkingen neergelegd.

Staten kunnen niet door middel van het gebruik van geweld (een deel van) het grondgebied van een andere Staat annexeren. Het met militair geweld annexeren van een andere Staat is verboden. De territoriale integriteit van Republiek der Zuid-Molukken is door de Republiek Indonesië geschonden. De voortdurende bezetting van een Staat door een andere Staat heeft geen enkele principiële invloed op het voortbestaan van de geannexeerde Staat.

De annexatie en bezetting van het grondgebied van Republiek der Zuid-Molukken door de Republiek Indonesië - welke bezetting tot op heden voortduurt - heeft dan ook niet tot gevolg, dat daarmee de Indonesische bezetter een rechtmatige territoriale titel over het grondgebied van de Republiek der Zuid-Molukken heeft verworven. Het beginsel '*ex injuria jus non oritur*' gaat boven het beginsel '*ex factis jus oritur*'. Dit laatste betekent, dat het gebruik van geweld door een Staat nimmer kan leiden tot een rechtmatige annexatie van een andere Staat.

Ingevolge toepassing van de Vierde Haagse Conventie van 1907 en het daaraan gevoegde Haagse Reglement, alsmede de Vierde Conventie van Geneve leidt bezetting van het grondgebied van de Republiek der Zuid-Molukken niet tot overdracht van de soevereiniteit aan de Republiek Indonesië of het verloren gaan van de soevereiniteit van de Republiek der Zuid-Molukken over haar eigen grondgebied en bevolking. De regering in ballingschap van de Republiek der Zuid-Molukken heeft dan ook de soevereiniteit over haar grondgebied behouden, doch wordt het door de bezetter onmogelijk gemaakt deze soevereiniteit uit te oefenen.

Het gezag van de Republiek Indonesië over het grondgebied van de Republiek der Zuid-Molukken draagt een onwettig karakter en is aldus juridisch te kwalificeren als niets meer dan **feitelijke macht**.

Erkenning van de Republiek Indonesië door andere Staten doet geen enkele afbreuk aan het onrechtmatige karakter van annexatie en bezetting van het grondgebied van de Republiek der Zuid- Molukken.

Hierbij dient te worden opgemerkt, dat de onrechtmatige annexatie en bezetting van het grondgebied van de Republiek Timor Leste door de Republiek Indonesië aanvankelijk door meerdere staten - waaronder Australië en de Verenigde Staten van Amerika - is erkend. Uiteindelijk heeft de Republiek Timor Leste en het volk van Timor Leste zijn soevereiniteit herwonnen.

Ook aan de illegale annexatie en bezetting van het grondgebied van de Republiek der Zuid-Molukken dient thans na bijna 70 jaar een einde te komen!

Staatsaansprakelijkheid Republiek Indonesië

Tussen de Republiek Indonesië en Republiek der Zuid-Molukken is in 1950 een gewapend conflict ontstaan. De president van de Verenigde Staten van Indonesië heeft bij besluit van 4 juli 1950 de Staat van oorlog en beleg afgekondigd over het grondgebied van de Republiek der Zuid-Molukken. De gewapende strijdkrachten van de Republiek Indonesië – TNI - zijn vervolgens het grondgebied van de Republiek der Zuid-Molukken binnengedrongen en hebben na jarenlang verzet van de zijde van de strijdkrachten van de Republiek der Zuid-Molukken (APRMS) – ondersteund door het volk - het territorium van de Republiek der Zuid-Molukken geannexeerd en bezet. Deze annexatie en hierop volgende bezetting is onrechtmatig te noemen.

In het volkenrecht kan een Staat door een andere Staat aansprakelijk worden gesteld.

Deze staatsaansprakelijkheid is neergelegd in de *‘Articles on Responsibility of States for international Wrongful Acts’* opgesteld door de International Law Commission van de Verenigde Naties.

In artikel 1 van de voorgaande regeling is opgenomen, dat elke internationale onrechtmatige daad van een Staat aansprakelijkheid van de Staat tot gevolg heeft. De voorwaarden voor staatsaansprakelijkheid luiden als volgt.

- I. Het bestaan van een internationale verplichting tussen twee Staten;
- II. Een daad - of een nalaten - door de Staat waardoor die internationale verplichting wordt geschonden en welke daad of nalaten toerekenbaar is aan de Staat en aanleiding geeft tot schade als direct gevolg van deze daad of nalaten.

In artikel 2(4) van het VN-Handvest is het principiële verbod tot gebruik van geweld in de internationale betrekkingen neergelegd. Staten kunnen niet middels het gebruik van geweld (een deel van het grondgebied) van een andere Staat annexeren. Het met militair geweld annexeren van een andere Staat is verboden. De Republiek Indonesië heeft de soevereiniteit en de integriteit van het grondgebied van de Republiek der Zuid-Molukken flagrant geschonden door het grondgebied van de Republiek der Zuid-Molukken te annexeren en bezet te houden. Daarbij komt, dat de Republiek Indonesië vanaf 1950 stelselmatig op grove wijze de mensenrechten van het Zuid-Molukse volk heeft geschonden en de natuurlijke rijkdommen van het Zuid-Molukse volk illegaal heeft geëxploiteerd.

Door voornoemde schendingen heeft de Republiek der Zuid-Molukken schade ondervonden. De Republiek Indonesië is aansprakelijk voor alle schade, welke het gevolg is van het schenden van internationale verplichtingen door de Republiek Indonesië jegens de Republiek der Zuid-Molukken en het Zuid-Molukse volk.

Toelichting schade ten gevolge van de annexatie door de Republiek Indonesië

De onwettige annexatie en bezetting door de Republiek Indonesië van het territorium van de Republiek der Zuid-Molukken is een internationale onrechtmatige daad van de Republiek Indonesië. De geleden immateriële en materiële schade ten gevolge van de onwettige annexatie en bezetting zal nader moeten worden opgemaakt bij schadestaat. Wij benoemen hierbij op voorhand de navolgende schadeposten.

Vanaf 1950 zijn duizenden burgers van de Republiek der Zuid-Molukken gedood en gewond geraakt door toedoen van het Indonesische leger en politie. Deze burgers c.q. hun nabestaanden zullen schadeloos moeten worden gesteld. De materiële schade wegens het

vernietigen van huizen, overheidsgebouwen, gebedsruimten, scholen, en overige eigendommen toebehorend aan de Republiek der Zuid-Molukken en haar Staatsburgers dient eveneens te worden gecompenseerd.

Alle door de Republiek der Zuid-Molukken en haar burgers geleden immateriële en materiële schade vanaf 1950 zal moeten worden vergoed door de Republiek Indonesië.

Duizenden burgers van de Republiek der Zuid-Molukken zijn vanaf 1950 wegens hun trouw aan de Republiek der Zuid-Molukken gevangengenomen. In strijd met het internationaal recht zijn zij jarenlang van hun vrijheid beroofd, gemarteld en gedwongen gescheiden van hun naaste familieleden. Tot op heden worden burgers van de Republiek der Zuid-Molukken gevangengenomen en veroordeeld tot langdurige straffen. De materiële en immateriële schade geleden door deze burgers van de Republiek der Zuid-Molukken - alsmede hun nabestaanden - zal door de Republiek Indonesië moeten worden gecompenseerd.

De omvang van de schade zal nader bij staat worden opgemaakt.

Schade ten gevolge illegale exploitatie van het grondgebied en de zeewateren van de Republiek der Zuid-Molukken.

Het territorium van de Republiek der Zuid-Molukken behoort - evenals het grondgebied van West-Papua - tot een van de rijkste gebieden welke door de Republiek Indonesië onrechtmatig zijn geannexeerd en bezet.

Vanaf 25 april 1950 heeft de Republiek der Zuid-Molukken moeten ervaren, dat het grondgebied en de zeewateren van de Republiek der Zuid-Molukken worden leeggeroofd. Het keiharde gegeven, dat de bevolking van het territorium van de Republiek der Zuid-Molukken en West-Papua al decennialang de ranglijst aanvoeren van de armste – bezette - gebieden van de Republiek Indonesië, levert het bewijs op dat de Republiek Indonesië deze gebieden als nieuwe koloniën beschouwt.

De Republiek der Zuid-Molukken en derhalve het Zuid-Molukse volk is voor 100% eigenaar van al haar natuurlijke rijkdommen. Het Zuid-Molukse volk heeft echter tot op heden hiervan niet mogen profiteren.

De zeewateren van de Republiek der Zuid-Molukken worden door Indonesië geëxploiteerd. Alleen de visvangst zou voor het Zuid-Molukse volk voldoende nationaal inkomen moeten opleveren om in welvaart te kunnen leven.

Reeds decennialang rooft de Republiek Indonesië in samenwerking en met steun van met name buitenlandse ondernemingen de zeewateren van de Republiek der Zuid-Molukken leeg. Illegale visserij vindt op grote schaal plaats en is bij de autoriteiten van de Republiek Indonesië genoegzaam bekend, maar wordt getolereerd omdat óók aan deze illegale visvangst door de autoriteiten van Republiek Indonesië veel geld wordt verdiend. Het volk der Zuid-Molukken kijkt echter in armoede toe hoe zijn rijke zeewateren - zijn primaire levensbron - worden geconfisqueerd door de Republiek Indonesië in samenwerking met buitenlandse bedrijven. Tekenend is dat anno 2019 door de Indonesische bezetter van de verleende vergunningen geen enkele vergunning is verstrekt aan een onderneming met een Zuid-Molukse achtergrond.

Vanaf de bezetting van het gebied van de Zuid-Molukken heeft Indonesië de oerwouden van de Zuid Molukken geëxploiteerd. Jarenlange – illegale - houtkap heeft veel schade veroorzaakt. Financiële schade, maar óók heeft deze exploitatie veel onherstelbare milieuschade veroorzaakt onder het Zuid-Molukse volk. De burgers van de Zuid-Molukken zijn de zogenaamde *adat*-gronden ontnomen door deze gronden toe te delen aan transmigranten van buiten de Zuid-Molukken. Daarnaast zijn tal van natuurlijke rijkdommen van de Zuid-Molukken onrechtmatig geëxploiteerd. In dit verband wijzen wij op de winning van olie, bauxiet en nikkel.

De meest recente verstrekkende exploitatie is de goudwinning op het eiland Buru. De Indonesische Staat heeft samen met Indonesische en buitenlandse bedrijven de goudvoorraden gelegen op de zogenaamde 'Gunung Botak' illegaal geëxploiteerd.

De illegale exploitatie van de natuurlijke rijkdommen door de Indonesische bezettende macht - in samenwerking met Indonesische en buitenlandse bedrijven - is continu gepaard gegaan met de schending van de adatrechten van het Zuid Molukse volk ten aanzien van hun eigendommen. De schade van diegenen wier adatrechten zijn geschonden dient eveneens te worden gecompenseerd door de Republiek Indonesië.

Dreigende schade exploitatie gasvoorraad Masela

Speciale aandacht verdient de voorgenomen exploitatie door de Republiek Indonesië van een enorme gasvoorraad gelegen in de zeevaten van de Republiek der Zuid-Molukken. Het betreft hier het zogenaamde gasblok 'Masela'.

De Republiek Indonesië heeft met de Japanse onderneming Inpex Corporation en – de van oorsprong Nederlandse onderneming – Royal Dutch Shell overeenkomsten gesloten teneinde de voornoemde gasvoorraad te exploiteren. Exploitatie van deze gasvoorraad zou voor de welvaart van het Zuid Molukse volk van ongekende betekenis kunnen zijn. De opbrengsten van de exploitatie zouden de Zuid-Molukken tot een van de meest welvarende gebieden kunnen maken van de wereld. Op dit moment staat de Zuid-Molukken op de 3^e plaats van de armste gebieden, welke door de Republiek Indonesië worden gekoloniseerd. Aan de schrijnende armoede, de immens hoge werkloosheid, het slechte onderwijs, de zeer ondermaatse gezondheidszorg zou een einde kunnen worden gemaakt indien het Zuid-Molukse volk optimaal van de opbrengsten van de gasvoorraad zou kunnen profiteren.

Veelzeggend is in dit verband de openlijke beschuldiging van het Moluks parlementslid Mercy Barends aan het adres van de regering van de Republiek Indonesië, dat deze regering een bewust beleid voert om het Zuid-Molukse volk structureel economisch zwak en arm te houden. Volgens de RMS-regering doet de Republiek Indonesië dit met het doel het Zuid-Molukse volk te verzwakken, waardoor zij niet staat in zich tegen de bezetter-de Republiek Indonesië- te verzetten.

Ingevolge de regelgeving van de Republiek Indonesië komt aan de Zuid-Molukken slechts 10% van de opbrengst van de gasexploitatie toe. Daar staat tegenover dat de Zuid-Molukken eerst 10 % van de totale investeringen om blok Masela te kunnen exploiteren, dienen mee te financieren. Dit is voor de Zuid-Molukken een onmogelijke opgave. De gasvoorraad Masela zal uiteindelijk worden geëxploiteerd zonder dat het Zuid Molukse volk in de gigantische winsten van de exploitatie- naar schatting - zal gaan delen.

De regering van de Republiek der Zuid-Molukken stelt zich op het standpunt, dat het Zuid-Molukse volk voor de volle 100% eigenaar is haar natuurlijke rijkdommen. Het Zuid Molukse volk maakt volledig aanspraak- en **niet** 10 % of minder- op de opbrengsten van de exploitatie van al haar natuurlijke rijkdommen

Zoals vastgelegd in de 2^e Presidentsverordening van 17 augustus 2019- dragen de overeenkomsten, welke de Republiek Indonesië heeft gesloten met andere Staten en private ondernemingen - zoals met Shell en Inpex - een onrechtmatig karakter. Zonder toestemming van de RMS-regering en het Zuid-Molukse volk hebben deze verdragen en overeenkomsten geen rechtskracht. Alle nader bij schadestaat op te maken schade wegens illegale exploitatie van de natuurlijke rijkdommen dient door de Republiek Indonesië aan de het Zuid-Molukse volk te worden gecompenseerd.

Schade ten gevolge van de burgeroorlog 'Kerusuhan'

In de periode 1999 tot en met 2004 heeft in de Zuid-Molukken een burgeroorlog de zogenaamde 'Kerusuhan' plaatsgevonden: een 'burgeroorlog' tussen christenen en moslims.

Deze oorlog is door de Republiek Indonesië aangesticht en langdurig in stand gehouden. Onderdelen van het Indonesische leger en de politie hebben actief deelgenomen aan deze oorlog. Zij hebben daarnaast de strijdende partijen voorzien van wapens en munitie. Ten gevolge hiervan heeft de oorlog jaren voortgeduurd. Het gaat hier om organen van de Republiek Indonesië voor wier handelen en nalaten de Republiek Indonesië aansprakelijk is te achten.

De materiële en immateriële schade ten gevolge van deze oorlog is immens te noemen. Duizenden Zuid-Molukkers zijn vermoord en gewond geraakt. Kinderen zijn hun ouders verloren. Duizenden burgers van de Zuid-Molukken zijn ten gevolge van de oorlog getraumatiseerd geraakt. Huizen, gebouwen, scholen, gebedsruimten zijn compleet vernietigd.

De Republiek der Zuid-Molukken stelt namens het Zuid-Molukse volk de Republiek Indonesië aansprakelijk voor alle door het Zuid-Molukse volk geleden materiële en immateriële schade. De omvang van de schade zal nader bij schadestaat worden opgemaakt.

Gevolgen Staatsaansprakelijkheid Republiek Indonesie

Op grond van het hiervoren overwogene concludeert de Regering in ballingschap van de Republiek der Zuid-Molukken, dat de Republiek Indonesië het internationaal recht op flagrante wijze heeft geschonden.

De Republiek Indonesië is dan ook aansprakelijk voor deze inbreuk op het internationaal recht.

De gevolgen van Staatsaansprakelijkheid van de Republiek Indonesië zijn de navolgende.

1. Allereerst rust op de Republiek Indonesië ingevolge artikel 30 van de '*Articles on Responsibility of States for international Wrongful Acts*' de plicht om onmiddellijk de gedragingen die inbreuk maken op het internationaal recht te staken. Dit laatste komt erop neer, dat aan de annexatie en bezetting van het territorium van de Republiek der Zuid-Molukken een einde dient te komen.

De Republiek Indonesië dient de soevereiniteit over het gebied van de Republiek der Zuid-Molukken over te dragen aan de Regering in ballingschap van de Republiek der Zuid-Molukken. Hierbij dient de Republiek Indonesië de garantie te bieden, dat zij niet wederom een inbreuk zal maken de regels van het internationaal recht.

2. Daarnaast volgt uit artikel 31 van de '*Articles on Responsibility of States for international Wrongful Acts*' dat de Republiek Indonesië wegens het plegen van een internationale onrechtmatige daad de door de Republiek der Zuid-Molukken en het Zuid-Molukse volk geleden materiële en immateriële schade volledig te vergoeden.

De totale schade welke door de Republiek Indonesië dient te worden gecompenseerd zal nader bij schadestaat worden opgemaakt.

De regering van de Republiek der Zuid-Molukken verzoekt de Regering van Republiek Indonesië zijn standpunt t.a.v. de door de Republiek der Zuid-Molukken gestelde Staatsaansprakelijkheid en de gevolgen hiervan aan de Republiek der Zuid-Molukken kenbaar te maken.

- De regering van de Republiek der Zuid-Molukken nodigt de regering van de Republiek Indonesië hierbij uit om met haar in overleg te treden, zodat aan het voortdurende geschil een einde kan worden gemaakt.
- De regering van de Republiek der Zuid-Molukken zal daar waar mogelijk- in rechte en buiten rechte- de aansprakelijkheid van de Republiek Indonesië wegens annexatie van het territorium van de Republiek der Zuid-Molukken in strijd met het internationaal recht aan de orde stellen.

- De regering van de Republiek der Zuid-Molukken daagt de Republiek Indonesië hierbij uit- bij betwisting van de juistheid van het standpunt van de RMS- het geschil tussen de Republiek der Zuid-Molukken en de Republiek Indonesië ter toetsing voor te leggen aan het Internationaal Gerechtshof of het Internationaal Hof van Arbitrage gevestigd te Den Haag.

Laat het recht spreken!

- De Regering van de Republiek der Zuid-Molukken zal tevens de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties verzoeken het geschil tussen de Republiek der Zuid-Molukken te agenderen en dit verzoek door te leiden naar de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties alsmede de Commissie voor dekolonisatie van de Verenigde Naties.
- De Staat der Nederlanden zal separaat aansprakelijk worden gesteld voor de gevolgen wegens het als verdragspartij niet nakomen van de Ronde Tafel Akkoorden en andere verdragen, ten gevolge waarvan de soevereiniteit van de Republiek der Zuid-Molukken en het recht op zelfbeschikking van het Zuid-Molukse volk- na annexatie door de Republiek Indonesië- onafgebroken wordt geschonden.

Een afschrift van deze aansprakelijkheidstelling zenden wij aan Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties en de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties.

Een afschrift dezes zenden wij tevens aan het Internationale Gerechtshof en het Internationale Hof van Arbitrage gevestigd in Den Haag.

Amsterdam, 27 december 2019

De Regering in ballingschap
van de Republiek der Zuid-Molukken,

President,

Minister van Buitenlandse Zaken,

mr.J.G.Wattilete,

U.Santi

vice-president

Minister van Algemene Zaken,

T.M.Solisa

ir.P.D.Rahantoknam